

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

26 октомври 1983 година*

Държавен поземлен данък върху земеделски имоти – Валидност съгласно правото на
Общността

По дело 297-82

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора
за ЕИО от Øestre Landsret (Дания) в производството, висящо пред този съд между

De Samvirkende Danske Landboforeninger (Федерация на датските земеделски
стопани),

ищец,

и

Министерство на данъците и акцизите,

ответник

относно тълкуването на дял II на Договора за ЕИО по отношение на земеделието, по-
специално членове 39 и 40, както и на производните от него юридически актове, с цел
да получи възможност да прецени съвместимостта с правото на Общността на Закон №
541 от 28 декември 1979 г. относно установяване на поземлен данък върху
земеделските земи в полза на държавата,

СЪДЪТ (пети състав),

в състав: г-н Y. Galmot, председател на състав, г-н Mackenzie Stuart, г-н O. Due, г-н U.
Everling, и г-н C. Kakouris, съдии,

генерален адвокат: г-н M. P. VerLoren van Themaat,

секретар: г-н H. A. Rühl, главен администратор,

постанови настоящото

Решение

1. С акт от 19 ноември 1982 г., постъпил в Съда на 24 ноември 1982 г., Øestre Landsret
(Четвърто отделение на Върховния съд) е поставил съгласно член 177 от Договора за
ЕИО преюдициален въпрос по тълкуването на правото на Общността, което му е
необходимо за преценяване на съвместимостта с това право на датска данъчна мярка,
която временно увеличава в полза на държавата вече съществуващия поземлен данък в
полза на местните власти.

---

* Език на производството: датски.

2. Спорната данъчна мярка е приета при следните обстоятелства: в края на 1979 г. датското правителство е приело икономическа програма, в която, с цел намаляване на дефицита по платежния баланс и подобряване на положението на заетостта, се предвижда, по-специално, забавяне на нарастването на доходите на всички социални групи и справедливо разпределяне на налаганата по този начин данъчна тежест върху населението. Тъй като девалвирането на датската крона представлява основна част от този план, на 30 ноември 1979 г. е извършена девалвация до 4,76 % по отношение на останалите валути от Европейската валутна система. Въпреки това датското правителство желае да постигне съответствие между основния курс на датската крона и обменния курс в земеделието по отношение на Европейската парична единица (ЕКУ), така че да се избегне въвеждането на компенсационни парични суми; Съветът по искане на това правителство на 3 декември 1979 г. извършва девалвация от 4,63 % на представителния курс на датската крона по отношение на европейската разчетна единица в земеделския сектор (Регламент № 2717/79 на Съвета, ОВ L 309, стр. 1).

3. Тази девалвация е причина за увеличението на земеделските цени в датски крони, което по принцип би трябвало да има като следствие значително увеличение на доходите на датското земеделие. С цел да се компенсира това увеличение на доходите, считано като несъвместимо с разпоредбите на упоменатата по-горе програма, датското правителство предоставя на 4 декември 1979 г. проектозакон относно поземлен данък върху земеделски земи. Законът е приет от Folketing (Датския парламент) на 21 декември 1979 г., утвърден на 28 декември 1979 г. и обнародван като Закон № 541.

4. Този данък, който е бил в сила само през 1980 г., е имал за данъчна основа поземлената стойност, определена според обща оценка на търговската стойност на земята, без да се взема предвид обема или вида на реално получаваната земеделска продукция.

5. Samvirkende Danske Landboforeninger (Федерацията на датските земеделски стопани), която действа като пълномощник на трима земеделски стопани, които притежават земята си и които оспорват валидността на този данък, завежда дело пред Østre Landsret, като пред този съд заявява, че законът за държавния поземлен данък върху земеделските имоти трябва да бъде считан за несъвместим с духа и условията за прилагане на Договора за ЕИО и на Общата земеделска политика, доколкото неговият предмет и действие, от една страна, са били да неутрализира последиците от юридически акт, постановен от Европейските общности, и от друга страна, да осуети целта за девалвация, която е трябвало да увеличи доходите на датското земеделие.

6. Østre Landsret преустановява производство и решава да отправи до Съда следния преюдициален въпрос:

„Договорът за ЕИО, по-специално част втора, дял II „Земеделие”, особено членове 39 и 40 и производните от Договора юридически актове, трябва ли да бъдат тълкувани в смисъл, че пречат на една държава-членка да влияе на временното увеличение на облагането с данък, което се основава на стойността на земеделските имоти, когато тази мярка е пряко свързана с девалвация, извършена от Съвета, на „зелената валута” на държава-членка, и при положение че целта на увеличението на облагането с данък е да прехвърли в полза на държавния бюджет значителна част от увеличението на доходите, което девалвацията предизвиква за земеделските производители като част от общия икономически план, който засяга по-голямата част от социалните групи?”

7. От прегледа на решението за препращане е видно, че сумата от данъка е била внасяна в държавната хазна без да има точно определено предназначение и че между страните е установено, че спорният данък не оказва влияние върху формирането на цените, свободното движение на стоките, както и върху количеството на продуктите, които се предлагат на пазара, и който не е имал ефект на мито или на такса с еквивалентен ефект. От това следва, че съвместимостта с правото на Общността на спорната данъчна мярка трябва да бъде оценявана единствено спрямо членове 39 - 43 от Договора и спрямо основните общи принципи, които управляват организацията на пазарите.

8. Макар и страните по главното дело да изразяват различни становища относно точните причини, накарали датското правителство да въведе спорната данъчна мярка, и относно точните последици от тази мярка, те са съгласни, че тя е свързана с политиката на доходите, която има за цел да преразпредели данъчната тежест между различните групи от активното население. Както датското, френското и италианското правителство и Комисията правилно твърдят и както Съдът е постановил в своето Решение от 10 март 1981 г. (По съединени дела 36 и 71-80, *Irish Creamery Milk Suppliers Association E.A., Recueil 1981 г., стр. 735*), общата организация на пазарите по принцип не се противопоставя на такава национална политика. Съгласно член 39, параграф 2, буква в) от Договора при изработването на общата земеделска политика е необходимо да се вземе предвид „фактът, че в държавите-членки земеделието представлява сектор, тясно свързан с икономиката като цяло”. Следователно общата селскостопанска политика няма за цел да предпази земеделските стопани от последиците от национална политика по доходите. Освен това определянето на общи цени в рамките на общата организация на пазарите не служи за гарантиране на земеделските производители на нетна цена независимо от наложеното от националните власти облагане с данък, а самият текст на член 39, параграф 1, буква б) показва, че повишаването на индивидуалния доход на земеделските стопани представлява на първо място резултатът от структурните мерки, описани в буква а).

9. Въпреки това, според ищеца по главното дело особените обстоятелства, при които е приета въпросната национална мярка, я правят несъвместима с правото на Общността. В действителност като намалява доходите на датските земеделски стопани, данъкът, въведен със Закон № 541, е имал като приета цел неутрализирането на единствения ефект, търсен от акт на Общността, в случая Регламент на Съвета от 3 декември 1979 г., с който се девалвира датската крона спрямо европейската валутна единица (ЕКУ), с цел увеличаване на доходите на същите тези земеделски стопани. По този начин датският парламент е присвоил правомощие, предадено на органите на Общността.

10. Тази теза не може да бъде приета. В действителност от преамбюла на Регламента на Съвета от 3 декември 1979 г. е видно, че той е бил приет не с цел да осигури по-високи нетни доходи на датските земеделски стопани, а единствено за да се избегне въвеждането в Дания на компенсационни парични суми. Тази цел по никакъв начин не е засегната от въвеждането на спорния поземлен данък. Освен това, както правилно отбелязва Комисията, истинско неутрализиране на ефекта от регламента на Съвета би имало, само ако увеличението на земеделските цени в датски крони, които произтичат от този регламент, не е могло да бъде осъществено. Поземленият данък, въведен от Закон № 541, явно не е имал такъв резултат: неговият ефект е бил единствено да погълне отчасти дохода, получен от земеделските производители от продажбата на техните продукти, след като законите на пазара и системата от общи цени са изиграли нормално своята роля.

11. Въпреки това средствата, използвани за прилагане на националната политика по доходите, която включва между останалите лица и земеделските производители, биха били несъвместими с Договора и с разпоредбите на общата организация на пазарите, ако тези средства са възпрепятствали функционирането на механизмите, с които заинтересованите организации си служат за постигането на техните цели. Следователно настоящият проблем, който спорният поземлен данък поставя по отношение на тези разпоредби, е дали този поземлен данък е породил такива последици.

12. Както Съдът е постановил в упоменатото по-горе Решение от 10 март 1981 г., националният съд е този, който трябва да реши дали данъкът, който той трябва да вземе предвид, в действителност е предизвикал последици, които възпрепятстват функционирането на механизмите, установени от общата организация на пазарите. Предвид решението, което трябва да бъде взето от националния съд, въпреки това е възможно да се определят някои особености от правото на Общността и да се изведат някои критерии относно оценката.

13. Механизмите на общата организация на пазарите основно имат за цел да се достигне до нивата на цените при производство и нивата при търговия на едро, при което да се вземат предвид едновременно интересите на цялото производство на Общността в съответния сектор и на тези на потребителите, и на тези, които осигуряват доставките на пазара, без да насърчават свръхпроизводството.

14. Тези цели биха могли да бъдат застрашени на първо място от национални данъчни мерки, които дори неволно биха могли да окажат значително влияние на нивото на цените на пазара. Въпреки това рискът от такова влияние върху формирането на цените е по-малък, когато се отнася не до такса върху земеделската продукция, а до поземлен данък, прилаган към всички земеделски имоти и налаган без да се вземе предвид нито обема, нито вида на реално получаваната земеделска продукция.

15. На второ място следва да се отбележи, че както ищецът по главното дело твърди пред Съда, и както Комисията потвърждава, данъчните мерки, които оказват пряко или косвено чувствително влияние върху структурата на земеделските стопанства и следователно върху вида и обема на доставките на земеделските пазари, биха могли също да застрашат целите, преследвани от общата организация на пазара.

16. В това отношение е видно, че рискът от такова влияние върху структурата на земеделската продукция зависи, по-специално, от ставката на данъка, от това дали е временна или постоянна, дали засяга или не всички земеделски имоти, дали съществува или не пряка връзка между размера на данъка и дохода на всеки производител, и дали постъпленията от данъка са били предназначени за определена цел и ако е така, каква е била тази цел.

17. На това основание на въпроса следва да се отговори, както следва:

- Временно увеличение на поземления данък върху земеделските земи, който има за цел да задели в полза на държавната хазна в рамките на обща икономическа програма, която засяга по-голямата част от групите на населението, значителна част от увеличението на доходите от земеделие, което е резултат от промяна на обменния курс, използван при прилагането на общата земеделска политика, само по себе си не е несъвместимо нито с разпоредбите на Договора за ЕИО относно общата селскостопанска политика, нито с разпоредбите относно общата организация на

пазарите, макар и въвеждането на този данък да е тясно свързано с тази промяна на обменния курс.

- Въпреки това такава несъвместимост би могла да съществува, доколкото увеличението на поземления данък би могло да окаже въздействие, по-специално както като резултат от неговото влияние върху образуването на цените, така и чрез промяната на структурата на земеделските стопанства, която би могла да произтича от него, по-специално, като възпрепятства функционирането на механизмите, предвидени съгласно общата организация на пазара.

- Националният съд е този, който трябва да реши дали и при необходимост до каква степен данъкът, който той трябва да вземе предвид, в действителност е предизвикал такива последици.

По съдебните разноски

Разходите, направени от френското и италианското правителство и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, поставен пред него от Øestre Landsret, с акт от 19 ноември 1982 г., реши:

1) Временно увеличение на поземления данък върху земеделските земи, който има за цел да задели в полза на държавната хазна в рамките на обща икономическа програма, която засяга по-голямата част от групите на населението, значителна част от увеличението на доходите от земеделие, което е резултат от промяна на обменния курс, използван при прилагането на общата земеделска политика, само по себе си не е несъвместимо нито с разпоредбите на Договора за ЕИО относно общата селскостопанска политика, нито с разпоредбите относно общата организация на пазарите, макар и въвеждането на този данък да е тясно свързано с тази промяна на обменния курс.

2) Въпреки това такава несъвместимост би могла да съществува, доколкото увеличението на поземления данък би могло да окаже въздействие, по-специално както като резултат от неговото влияние върху образуването на цените, така и чрез промяната на структурата на земеделските стопанства, която би могла да произтича от него, като възпрепятства функционирането на механизмите, предвидени съгласно общата организация на пазара.

3) Националният съд е този, който трябва да реши дали и при необходимост до каква степен данъкът, който той трябва да вземе предвид, в действителност е предизвикал такива последици.

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 октомври 1983 година.

Подписи